

OIVALLUS

1

5. Kognitiivinen toiminta on tiedonkäsittelyä

Sulje silmäsi ja yritä olla minuutti ajattelematta mitään.

Oivallustehtävä

- Onnistuiko ajattelemattomuus?
- Jos ei, miksi?
- Mitä kognitiivisia toimintoja huomasit harjoituksen aikana?

Lukeminen kognitiivisena toimintana

Mitä kognitiivisia toimintoja kirjan lukemiseen liittyy?

Videotehtävä

Katsokaa oheinen video.

https://www.youtube.com/watch?v=IGQmdoK_ZfY

Montako valkopaitaisten syöttöä sait laskettua?

Lähde: Simons, D. J. (2010). Monkeying around with the gorillas in our midst: Familiarity with an inattentional-blindness task does not improve the detection of unexpected events. *i-Perception*, 1, 3-6. (<http://i-perception.perceptionweb.com/fulltext/i01/i0386.pdf>).

Yhteenveto

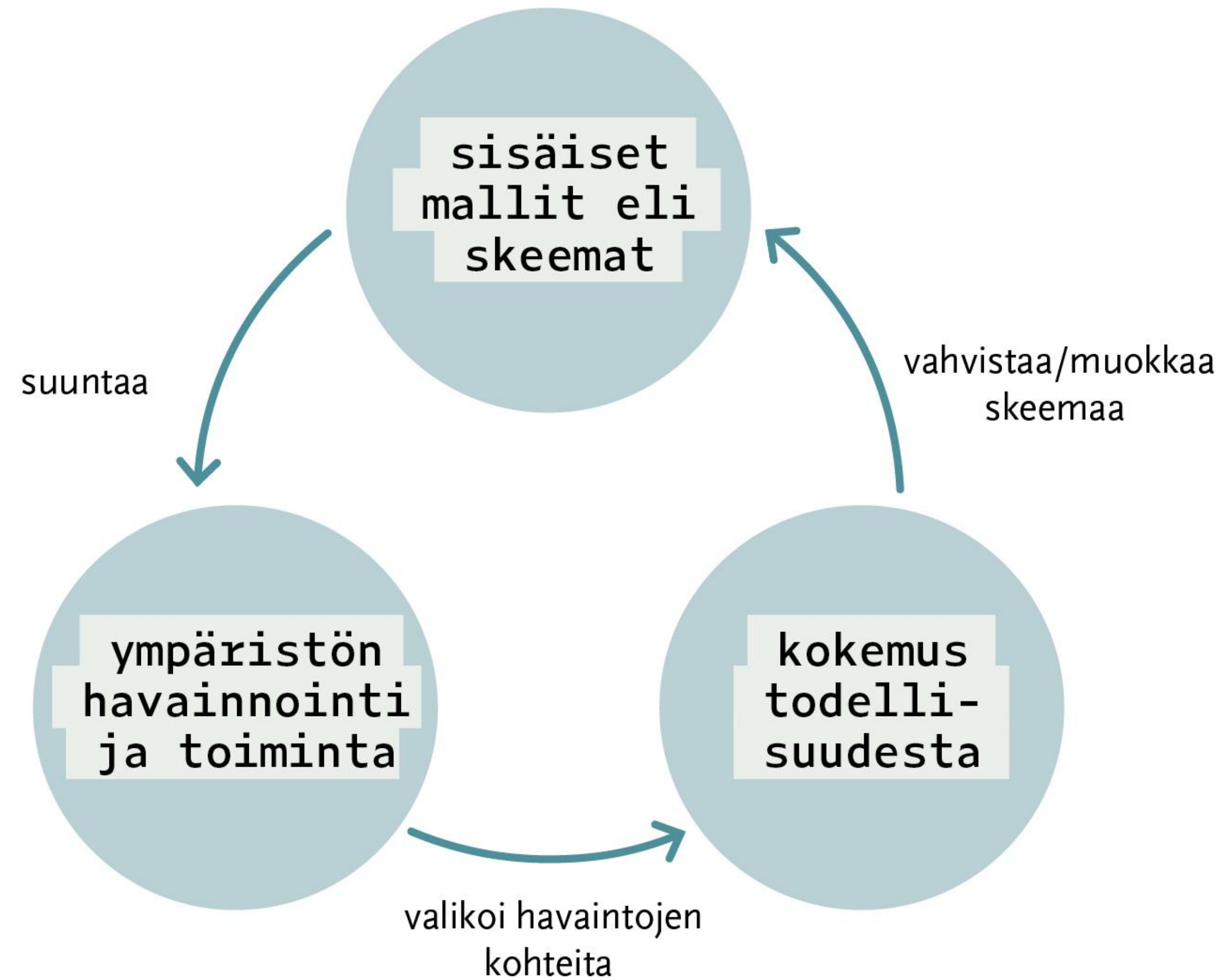
- Huomasitko syöttöjä laskiessasi, että lavalla vieraili gorilla? Jos et huomannut, miksi?
- Huomasitko, että taustaverhojen väri vaihtui? Jos et huomannut, miksi?
- Mitä videolla tutkitaan?
- Miten selittäisit havaintojasi tai niiden puutetta kognitiivisten toimintojen näkökulmasta?

Havaitseminen

- Mihin huomiosi kiinnittyy tässä kuvassa?
- Miten sisäiset mallit vaikuttavat havaintoihisi?

Havaintokehä

Selitä havaintokehän avulla:

- Miksi yksinäiseksi itsensä tunteva lukiolainen ei mene paikkoihin, joissa hän voisi tutustua uusiin ihmisiin?
- Miten ihminen valitsee hakusanat etsiessään tietynlaista sisältöä netistä? Entä mikä saa klikkaamaan tiettyä hakutulosta?
- Miksi käsitys tietyn maalaisista ihmisistä ei välttämättä muutu, vaikka kävisi lomamatkalla kyseisessä maassa?
- Kolme kaverusta lähtee jääkiekko-otteluun. Sekä heidän havaintonsa että muistikuvansa ottelusta poikkeavat toisistaan merkittävästi. Miksi?

Palauta mieleen

- Mitä on kognitiivinen toiminta?
- Mihin tarvitaan sisäisiä malleja?
- Miten havaintokehän periaate selittää sisäisten mallien toimintaa?
- Anna jokin esimerkki havaintokehän toiminnasta.